

WP2 - MOKYMO PROGRAMA

Looking for opportunity in digital age

Co-funded by
the European Union

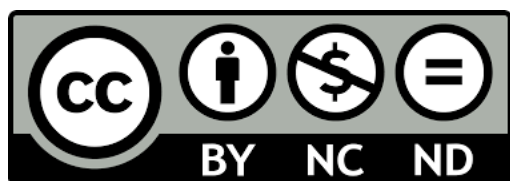
SIMBIOZA
MED GENERACIJAMI

Turinys

Įvadas	2
Dokumento tikslas	2
Apie projektą ir partnerystę	3
Mokymo programos tikslas ir mokymosi uždaviniai	3
Tikslinė grupė	4
Bendras požiūris	4
Mokymosi metodas	5
Mokymo programos metmenys ir laiko paskirstymas	6
DigCom 2.2 sistemos integravimas	7
Mokymų programos apžvalga	10
Pagrindiniai moduliai	10
Išplėstiniai moduliai.....	15
Vertinimas	23

Creative Commons licencija:

Įvadas

Skaitmeninė transformacija tapo neatsiejama šiuolaikinės visuomenės raidos dalimi. Technologijų pažanga ir spartėjantys inovacijų procesai lemia reikšmingus pokyčius asmens gyvenime. Šiandien norint gauti informaciją, naudotis elektroninėmis paslaugomis, palaikyti ryšį su artimaisiais ar įsitraukti į daugelį kitų šiuolaikinio gyvenimo aspektų, būtini skaitmeniniai įgūdžiai ir kompetencijos.

Tačiau ne visos piliečių grupės turi vienodas galimybes dalyvauti skaitmeniniame pasaulyje. Europa - vis labiau senėjantis žemynas: 2020 m. 21 proc. 27 ES valstybių narių gyventojų buvo 65 metų ir vyresni, o pagal prognozes šis skaičius toliau augs ir 2050 m. pasieks beveik 30 proc. ES pagrindinių teisių agentūros duomenimis, tik 1 iš 4 65-74 metų amžiaus ES gyventojų turi bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius¹. Šie duomenys pateikti 2023 m. ataskaitoje „Pagyvenusių žmonių pagrindinės teisės: Skaitmeninėje visuomenėje užtikrinama galimybė naudotis viešosiomis paslaugomis“.

Nepaisant įvairių projektų ir iniciatyvų, skirtų vyresnio amžiaus žmonių skaitmeniniam raštingumui skatinti, jie ir toliau susiduria su įvairiomis kliūtimis naudojant technologijas. Projektu „**Skaitmeninis raštingumas senjorams**“ (DigiLOOP) siekiama spręsti šią problemą, analizuojant naujoviškus mokymosi metodus, kaip veiksmingai įtraukti ir padėti senjorams ugdyti skaitmeninius įgūdžius. Šio projekto komanda siekia neapsiriboti tradiciniais pedagoginiais ugdymo metodais ir siekia gilintis į specifinius vyresnės kartos žmonių poreikius, motyvaciją ir mokymosi stilių. Šio projekto komanda siekia išsiaiškinti šių naujoviškų mokymosi metodų veiksmingumą ir patikrinti, ar jie yra veiksmingi, ar gali padėti senjorams užtikrintai ir savarankiškai naudotis skaitmeninėmis priemonėmis.

Dokumento tikslas

Šiame dokumente aprašoma specialiai senjorams skirtos skaitmeninių įgūdžių programos mokymo programa. Ši mokymo programa parengta remiantis geragogikos ir kritinės geragogikos principais. Nors esamuose tyrimuose dažnai pamirštama apie praktinį šių teorijų taikymą, šia mokymo programa siekiama užpildyti šią spragą. Manoma, kad įtraukus kritinę geragogiką į vyresnio amžiaus žmonių mokymosi procesą, bus skatinama aplinka, palaikanti senjorų įgalinimą, savarankišką ir individualizuotą mokymosi patirtį.

Tolimesniuose šio dokumento skyriuose aprašoma, kaip šioje mokymo programoje kritinė geragogika paverčiama veiksmais ir praktiniu įgyvendinimu, siekiant, tikėkimės, efektyvaus senjorų skaitmeninių įgūdžių ugdymo.

1

Apie projektą ir partnerystę

Įgyvendinant projektą „Skaitmeninis raštingumas senjorams“ (DigiLOOP) siekiama palengvinti vyresnio amžiaus žmonių dalyvavimą šiuolaikinėje skaitmeninėje visuomenėje. Pagrindinis projekto tikslas - suteikti senjorams pasitikėjimą ir sustiprinti įgūdžius naudojant technologijas bei paskatinti savarankišką domėjimąsi skaitmeniniu pasauliu.

Projekto metu parengta senjorų poreikius ir neformaliojo švietimo kokybės standartus atitinkanti mokymo programa ir mokymų turinys. Taip pat vykdomi mokymai fasilitatoriams dirbantiems su suaugusiais skaitmeninio raštingumo ugdymo srityje. Plėtojama virtuali bendruomenė, skirta dalintis informacija, keistis nuomonėmis apie tai kas vyksta virtualioje erdvėje, technologijų srityje ir pan. Lietuvoje sukurta Facebook grupė „Skaitmeninio raštingumo įgūdžiai tau“. Į šią grupę gali prisijungti visi norintys asmenys.

Dviejų metų trukmės DigiLOOP projektą įgyvendina keturios organizacijos.

Organizacija	Svetainės adresas	Šalis
• Centar tehničke kulture Rijeka	https://ctk-rijeka.hr/	Kroatija
• Viešieji interneto prieigos taškai	https://vipt.lt/	Lietuva
• Edukacyjne Centrum Integracji Miedzypokoleniowej HIPOCAMP	https://seniorzy-hipokamp.pl/	Lenkija
• Simbioza Genesis, socialno podjetje	https://simbioza.eu	Slovėnija

Visos šios organizacijos jau daugiau nei dešimtmetį dirba skaitmeninio raštingumo ugdymo srityje, veda mokymus bei kuria mokymų programas vyresnio amžiaus žmonėms. Per šį laikotarpį projektą įgyvendinančios organizacijos yra sukaupusios didelę patirtį apie vyresnio amžiaus asmenų mokymosi poreikius ir išbandžiusios įvairiausias mokymo metodikas, skirtas ugdyti skaitmeninius įgūdžius.

Mokymo programos tikslas ir mokymosi uždaviniai

Šios mokymo programos tikslas - suteikti senjorams galimybę tapti pasitikinčiais savimi ir savarankiškais skaitmeninių technologijų besimokančiais asmenimis, puoselėjant mokymosi aplinką, kurioje atsižvelgiama į jų individualius poreikius, patirtį, kartu skatinant savarankišką mokymąsi.

Tikslinė grupė

Vyresnio amžiaus žmonės yra nevienalytė grupė, turinti įvairią socialinę ir ekonominę padėtį. Vieni jų su kompiuteriais ar išmaniaisiais įrenginiais susiduria labai retai, kiti yra įpratę jais naudotis kiekvieną dieną. Todėl projekte senjorai (60+ metų amžiaus) skirstomi į dvi grupes:

- **Turintys skaitmeninio raštingumo pagrindus:** Šią grupę sudaro asmenys, turintys pagrindinę skaitmeninių technologijų naudojimo patirtį. Jiems gali kilti sunkumų atliekant pagrindines užduotis, pavyzdžiui, naršant išmaniajame telefone, ieškant informacijos internete arba naudojantis socialinės žiniasklaidos platformomis. Šia mokymo programa siekiama suteikti jiems pagrindinius įgūdžius ir sustiprinti jų pasitikėjimą savimi naudojantis pagrindinėmis skaitmeninėmis priemonėmis.
- **Turintys aukštesnį skaitmeninių žinių lygį nei pagrindus:** Šią grupę sudaro senjorai, kurie turi pagrindines skaitmeninių įrankių žinias ir geba atlikti pagrindines užduotis. Jie gali būti suinteresuoti praplėsti savo žinias ir įgūdžius, kad galėtų naudotis sudėtingesnėmis programomis, tyrinėti naujas technologijas ir toliau tobulinti savo skaitmeninį raštingumą. Ši mokymo programa atitiks jų poreikius, nes bus gilinamasi į sudėtingesnes temas ir suteikiama galimybė tobulinti turimus įgūdžius.

Dar viena tiesioginė šios mokymo programos tikslinė grupė - švietimo srityje veikiančios organizacijos, kurios padeda vyresnio amžiaus žmonėms ugdyti skaitmeninio raštingumo žinias. Siekdamos kovoti su senjorų skaitmenine atskirtimi, organizacijoms svarbu plėsti savo gebėjimus dirbti su šia tiksline grupe - gauti prieigą prie specialiai pritaikytų mokymo programų, mokymo ir mokomosios medžiagos, susipažinti su senjorų poreikiais, taikoma metodika ir mokymosi modeliais, perduoti patirtį ir praktines žinias apie darbą su šia specifine grupe.

Bendras požiūris

Pagrindiniai šios mokymo programos DigiLOOP projekto principai apima siekį sustiprinti prasmingą mokymosi patirtį, remiantis kritiniu geragogikos ugdymo metodu. Šiuo požiūriu daugiausia dėmesio skiriama senjorų mokymo ir mokymosi proceso valdymui, su amžiumi susijusių įsitikinimų ir praktikos kvestionavimui bei įgūdžių ugdymo rėmimui.

Svarbiausi pagrindiniai principai yra šie:

- Kvestionuoti neigiamą požiūrį į senėjimą.
- Pripažinti kiekvieno senjoro individualių vertybių, unikalių poreikių, interesų ir patirties svarbą naudojantis technologijomis.
- Sukurti pozityvią ir palankią aplinką, kuri palengvintų senjorų mokymąsi ir suteiktų jiems daugiau galių.
- Sukurti lankstumą ir galimybę pritaikyti mokymosi formas ir tvarkaraščius.

Labai svarbu tinkamai ir konstruktyviai reaguoti į tikslinę grupę ir esamus asmenų poreikius bei interesus ir vis labiau skatinti pačių dalyvių iniciatyvą bei skatinti juos mokytis patiems.

Siekiant įgyvendinti šią viziją, nuspręsta sukurti kuo atviresnę ir lankstesnę mokymo programą, kurioje būtų didžiulė erdvė ir laisvė praktikos įvairovei, atsižvelgiant į grupių ir asmenų, kurie bus mokymosi užsiėmimų dalyviai, ypatybes.

Atvira mokymo programa paprastai yra lankstesnė nei programa su pagrindiniais reikalavimais. Lankstumas suprantamas kaip noras ir gebėjimas prisitaikyti prie besikeičiančių aplinkybių ar reikalavimų. Jis apima atvirą mąstymą, gebėjimą prisitaikyti, norą tyrinėti naujas perspektyvas ir galimybes. Šios naujos perspektyvos turi būti pripažįstamos ir vertinami senjorai-dalyviai, jų individuali mokymosi patirtis ir požiūris. Būtina suteikti jiems daugiau erdvės pasirinkti turinį, išreikšti poreikius ir pasidalyti savo idėjomis.

Šis pagrindinis principas vadinamas įgalinimu ir, atrodo, yra labai svarbus siekiant kiekvieną iš mūsų parengti tapti savarankiškais, savimi pasitikinčiais ir sąmoningais skaitmeninio pasaulio vartotojais. Kalbama apie realų ir visavertį senjorų dalyvavimą visame procese, o vėliau ir šiuolaikiniame kintančiame ir nepastoviam pasaulyje. Tai reiškia, kad naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis reikia suteikti galingo veiksnio jausmą. Štai kodėl mokymo programoje pasirinkti pagrindiniai principai reikšmingai susiję su nuostatomis ir motyvacija. Mokslinė nuoroda - kritinė geragogika ir jos principai. Ji reikalauja refleksyvaus, pragmatiško ir lankstaus atsako į įvairovę, kurią galima rasti tarp vyresnio amžiaus besimokančiųjų.²

Mokymosi metodas

Taikant geragogikos mokymosi metodą buvo nuspręsta apibūdinti ir laikyti dalyvius - besimokančiais tyrinėtojais ir atradėjais.

Siekiant įgyvendinti šį požiūrį, apibrėžti kai kurie svarbūs mokymosi proceso iššūkiai, susiję su savarankišku mokymusi, kurį reikėtų apibūdinti šiais punktais:

- Remiantis besimokančiųjų įsitraukimu ir susidomėjimu mokymusi.
- Įtraukiant turimus įgūdžius - taip pat mokantis vieniems iš kitų.
- Mokymosi plano planavimas kartu su besimokančiais: turinys ir metodai.
- Skatinti savo pasirinkimą ir iniciatyvą grupėje.
- Nuolatinis atsakomybės perdavimas dalyviams.
- Moderavimas, mokymosi impulsai ir mokymuisi palankios aplinkos kūrimas pasitelkiant mokymosi pagalbą.

Būtina perorientuoti pačių besimokančiųjų (įskaitant vyresnio amžiaus žmones) požiūrį, kad iš pasyvių konkretaus ugdymo turinio vartotojų jie taptų aktyviais savo mokymosi kelio kūrėjais ir patys valdytų mokymosi procesą, nustatydami jo tikslus ir tempą.

Buvo nuspręsta, kad projekto komanda daugiausia dėmesio skirs įgalintam mokymuisi, probleminiam mokymuisi, mokymuisi per patirtį, kurie tampa švietimo kraštovaizdžio elementais, palankiais savarankiškam mokymuisi ir naujos savarankiškai besimokančiųjų kartos atsiradimui.

- Mokymosi medžiaga yra pagrįsta realiais pavyzdžiais ir situacijomis, kuriose vyresnio amžiaus žmonės yra atsidūrę ir gali pasiūlyti aktualius sprendimus.
- Jiems bus leista patiems siūlyti sprendimus ir išbandyti juos grupėje. Visi pasiekimai ir problemų sprendimo būdai bus aptariami grupėje, siekiant pasidalyti kuo daugiau patirties.
- Tiek sėkmės, tiek nesėkmės bus vertinamos kaip keliai į savo išteklių kūrimą.
- Klausimų bus labai reikalaujama, o tie, kurie turėtų būti skatinami užduoti kuo daugiau klausimų, bus mokiniai-dalyviai.
- Grupės prisiima "atsakomybę už savo mokymąsi".
- Mokymosi procese besimokantieji yra "bendrakeleiviai"³.
- Šis metodas kviečia senjorus priimti naujas aplinkybes, tyrinėti skaitmeninius kraštovaizdžius ir keliauti kartu su paaiškinimu, kodėl tai taip svarbu.

Mokymo programos metmenys ir laiko paskirstymas

Ši mokymo programa suteikia lankstumo ją įgyvendinant. Nors visa programa apima 14 modulių ir, kaip apskaičiuota, užtrunka apie 42 valandas, fasilitatoriai raginami pritaikyti trukmę ir turinį taip, kad geriausiai atitiktų senjorų poreikius ir lūkesčius.

Visi moduliai suskirstyti į dvi dalis: pagrindinį ir pažengusiųjų. Pagrindiniai moduliai suteikia pagrindinį supratimą apie esminius skaitmeninius įgūdžius, padedančius senjorams naudotis technologijomis kasdienėje veikloje. Naudodamiesi aiškiais paaiškinimais, praktinėmis užduotimis ir realaus gyvenimo scenarijais senjorai gali išmokti ieškoti informacijos, naudotis socialiniais tinklais, bendrauti internete, apsisaugoti nuo saugumo grėsmių, naudotis pagrindinėmis telefonų funkcijomis ir naudotis naudingiausiomis e. valdžios paslaugomis. Išplėstiniuose moduluose pateikiami ne tik technologijų naudojimo pagrindai. Modulių turinys apima gilesnį skaitmeninių priemonių, tokių kaip dirbtinis intelektas, Google produktai, išmanieji įrenginiai ir daug kitų programų, kurios gali padėti senjorams išspręsti problemą arba pasiekti konkretų tikslą, supratimą.

Pagrindiniai moduliai	Valandos	Išplėstinis modulis	Valandos
Naršymas internete: paieška ir radimas	2	Skaitmeninių istorijų kūrimas	4
Socialiniai tinklai - palaikomi ryšį	2	Apsipirkimas internetu	4
Bendravimas internetu (pokalbiai, vaizdo skambučiai)	2	Išmanusis telefonas: pagalbininkas kišenėje	4
Saugumas internete	2	Išmanieji įrenginiai ir virtualūs asistentai	4
Nustatymai - pažinkite savo telefoną	2	Dirbtinis intelektas kasdieniniam gyvenimui	4
Ar turėčiau atsisiųsti ar ne?	2	Google: paskyra, Gmail ir Diskas	4
E. valdžios paslaugos	2	Google veikla: nuo kalendoriaus iki virtualių susitikimų	4

Nr. 1 lentelė. Moduliai ir laikas

DigCom 2.2 sistemos integravimas

DigComp sistema - tai išsamus pagrindinių skaitmeninių įgūdžių vadovas, kurį parengė Jungtinis tyrimų centras, Europos Komisijos mokslo ir žinių tarnyba. Šios sistemos integravimas į mokymo programą užtikrina, kad mokymosi medžiaga ir veikla atitiktų sistemos rekomendacijas.

Siekiant užtikrinti visapusišką skaitmeninių įgūdžių aprėptį, kiekvienas mokymo programos modulis yra susietas su konkrečiomis DigComp 2.2 sritimis. Toliau pateiktoje lentelėje parodyta, kaip kiekvienas modulis susietas su DigCom 2.2 sritimis, konkrečiais gebėjimais ir įgūdžių lygiu.

Tema	DigCom 2.2 kompetencijos sritis (-ys)	Kompetencija	Lygis
Naršymas internete: paieška ir radimas	1. Informacinis ir duomenų tvarkymo raštingumas	1.1. Naršyti, ieškoti ir filtruoti duomenis, informaciją ir skaitmeninį turinį	F2
Socialiniai tinklai - palaikome ryšį	2. Bendravimas ir bendradarbiavimas	2.1. Bendravimas naudojant skaitmenines technologijas	F 2
Bendravimas internetu (pokalbiai, vaizdo skambučiai)	2. Bendravimas ir bendradarbiavimas	2.2 Dalijimasis naudojant skaitmenines technologijas	F 2
Saugumas internete	4. Saugumas	4.1 Įrenginių apsauga	F2

Nustatymai - pažinkite savo telefoną	1. Informacijos ir duomenų raštingumas 5. Problemų sprendimas	1.3. Duomenų, informacijos ir skaitmeninio turinio valdymas 5.2. Poreikių ir technologinių atsakų nustatymas	F2 F3
Ar turėčiau atsisiųsti ar ne?	2. Bendravimas ir bendradarbiavimas	1.3. Duomenų, informacijos ir skaitmeninio turinio valdymas 4.1. Įrenginių apsauga	F4
E. valdžios paslaugos	2. Bendravimas ir bendradarbiavimas	2.3. Pilietiškumo įtraukimas pasitelkiant skaitmenines technologijas	F2 F2
Skaitmeninių istorijų kūrimas	3. Skaitmeninio turinio kūrimas	3.1 Skaitmeninio turinio kūrimas. 3.3 Autorių teisės ir licencijos.	F3 F2
Išmanusis telefonas: pagalbininkas kišenėje	3. Skaitmeninio turinio kūrimas	3.1 Skaitmeninio turinio kūrimas.	F2
Išmanieji prietaisai ir virtualioji pagalba	3. Skaitmeninio turinio kūrimas	3.1 Skaitmeninio turinio kūrimas.	F2
Apsipirkimas internetu	1. Informacinis ir duomenų raštingumas	1.1 Naršymas, paieška ir duomenų, informacijos ir skaitmeninio turinio filtravimas 1.2. Duomenų, informacijos ir skaitmeninio turinio vertinimas	F3, F4
	4. Sauga	4.1 Įrenginių apsauga 4.2 Asmens duomenų ir privatumo apsauga	F3, F4
	5. Problemų sprendimas	5.2. Poreikių ir technologinių atsakymų nustatymas 5.4 Skaitmeninių kompetencijų spragų nustatymas	F3, F4
Dirbtinis intelektas kasdieniniam gyvenimui	3. Skaitmeninio turinio kūrimas	1.2. Duomenų informacijos ir skaitmeninio turinio vertinimas 5.3. Kūrybiškai naudotis skaitmeninėmis technologijomis	F2

	4. Sauga	4.1 Įrenginių saugumas	F2
Google: paskyra, Gmail ir Diskas	1. Informacinis ir duomenų raštingumas	1.3. Duomenų, informacijos ir skaitmeninio turinio valdymas;	F3, F4
	2. Bendravimas ir bendradarbiavimas	2.1 Bendravimas naudojant skaitmenines technologijas, 2.2 Dalijimasis informacija naudojant skaitmenines technologijas, 2.4 Bendradarbiavimas naudojant skaitmenines technologijas, Netiketas;	F3, F4
	4. Sauga	4.1 Įrenginių apsauga 4.2 Asmens duomenų ir privatumo apsauga	F3, F4
Google veikla: nuo kalendoriaus iki virtualių susitikimų	2. Bendravimas ir bendradarbiavimas	2.1 Bendravimas naudojant skaitmenines technologijas 2.2 Dalijimasis naudojant skaitmenines technologijas 2.4 Bendradarbiavimas naudojant skaitmenines technologijas	F3, F4
	3. Skaitmeninio turinio kūrimas	3.1 Skaitmeninio turinio kūrimas 3.3 Autorių teisės ir licencijos	F3, F4
	4. Sauga	4.2 Asmens duomenų ir privatumo apsauga	F3, F4

Nr. 1 lentelė. DigCom 2.2. Kompetencijų sritys

Mokymų programos apžvalga

Pagrindiniai moduliai

Moduliai	Mokymosi tikslas	Mokymosi rezultatai	Mokymosi metodai	Mokymosi priemonės ir pagalbinė medžiaga	Trukmė	Vertinimas
Naršymas internete - paieška ir radimas	Mokymasis saugiai ir efektyviai naršyti internete, kad dalyviai rastų reikiamą informaciją.	- Dalyviai geba atpažinti įvairių tipų interneto svetaines (.com, .org, .edu ir kt.); - efektyviai naudotis paieškos sistemomis, naudodami pagrindinius raktinius žodžius; - žymėti mėgstamas svetaines, kad būtų lengviau pasiekti.	Praktiniai užsiėmimai naudojant paieškos sistemą, pavyzdžiui, "Google", konkrečiai informacijai surasti; diskusija apie svetainių tipus ir kaip atpažinti patikimus šaltinius; svetainių žymėjimo ir naršymo po jų istoriją demonstravimas / praktika.	Pristatymai ir gyvenimo paieškos internete; praktika su savo įrenginiais.	2 val.	Individualizuotos namų darbų užduotys
Socialiniai tinklai - būti prisijungusi am	Mokymasis naudotis socialiniu tinklu, kad dalyviai galėtų bendrauti ir dalytis informacija su kitais.	- Dalyviai gali susikurti pagrindinį profilį socialiniame tinkle (pvz., "Facebook", "WhatsApp"; "Messenger") arba tiesiog jį sekti; - siųsti, jei susitarta,	Vadovaujamas socialinės žiniasklaidos profilio sukūrimo (su pavyzdine informacija) demonstravimas;	Programėlių pristatymas internete; diskusija ir praktika su savo įrenginiais.	2 val.	Individualizuotos namų darbų užduotys

		užklausas ir bendrauti • su kitais; • Suprasti pagrindinius privatumo nustatymus socialiniuose tinkluose.	privatumo nustatymų aptarimas ir kaip kontroliuoti, kas mato jų informaciją; diskusija apie įvairius buvimo socialiniuose tinkluose aspektus ir bendrą poveikį: teigiamą ir neigiamą.			
Bendravimas internetu (pokalbiai, el. laiškai, vaizdo skambučiai)	Pagrindinio bendravimo el. paštu ir kitų funkcijų su "Google" įrankiais mokymasis; "WhatsApp" ir "Messenger" mokymasis.	• Dalyviai gali kurti ir siųsti el. laiškus su priedais; • praktiškai išbandyti "WhatsApp" ir (arba) "Messenger" įvairias bendravimo formas.	Praktinis darbas kuriant ir praktiškai naudojant seminaro metu išmoktas priemones.	"Google" paskyros internete pristatymas, daugiausia dėmesio skiriant elektroniniam paštui (gmail); aptarimas ir praktika su savo išmaniaisiais įrenginiais.	2 val.	Individualizuoto tose namų darbų užduotys

Saugumas internete	Mokymasis esminių interneto saugumo praktikų, skirtų asmeninei informacijai apsaugoti.	- Dalyviai geba atpažinti dažniausiai - pasitaikančias - internetines grėsmes (phishing, kenkėjiškos programos); - kurti stiprius - slaptažodžius ir - saugiai juos valdyti; - Suprasti, kaip svarbu nuolat atnaujinti programinę įrangą; - atpažinti įtartinas svetaines ir vengti atsisiųsti nežinomus failus	Interaktyvus užsiėmimas, skirtas sukčiavimo, apgaulės atpažinimui (el. laiškų pavyzdžiai); diskusija apie programinės įrangos atnaujinimus ir jų svarbą saugumui; grupinis idėjų generavimas apie saugų elgesį internete (nesisiųsti įtartinų failų ir pan.).	Saugumo procedūrų pavyzdžių pristatymas internete; diskusija su dalyviais apie jų patirtį ir baimes.	2 val.	Individualizuo tosnamų darbų užduotys
Nustatymai - pažinkite savo telefoną	Suprasti, kaip veikia išmanieji telefonai, kaip dalyviai gali naudotis ryšiais ir medijomis bendradarbiaudami, susipažinti su programėle ir ja naudotis. Parodyti, kaip atsidaryti nustatymus, susirasti	- Dalyviai gali naudotis mobiliuoju telefonu skambindami, - siųsdami žinutę su tekstu, nuotraukomis ar dalydamiesi nuoroda; - tvarkyti mobiliojo ryšio nustatymus ir valdyti savo mobiliojo - telefono apsaugą atsisiųsdami tam tikrą dokumentą; - Dalyviai žino, kad turi kelis	Paskaita, pratybos ir diskusija. Realios gyvenimo scenarijus. Pagrindinių funkcijų naudojimo ir naršymo nustatymuose praktika.	Paskaita, pristatymas. Išmanusis telefonas.	2 val.	Individualizuo tosnamų darbų užduotys

	reikiamas funkcijas ir prisijungti prie „Wi-Fi“, „Bluetooth“, garso bei apsaugos nustatymus. (slaptažodis, pirštų atspaudas).	pasirinkimus, kaip naudotis e. • valdžios paslaugomis.				
Elektroninės valdžios paslaugos	Suprasti, kaip veikia e. valdžios paslaugos, ir suprasti e. parašo sąvoką. Sužinoti, kad galima pasirinkti kelis skirtingus būdus, kaip naudotis e. paslaugomis (skirtingas autentifikavimo lygis). Sužinoti, kokius dokumentus dalyviai gali atsisiųsti iš e. valdžios paslaugų. Sužinoti, kaip naudotis e. valdžios paslaugomis sveikatos	- Dalyviai gali naudotis e. valdžios paslaugomis ieškodami tam tikros informacijos arba atsisiųsdami tam tikrą dokumentą; - Dalyviai žino, kad turi kelis pasirinkimus, kaip naudotis e. valdžios paslaugomis.	Paskaita ir diskusija. Realus gyvenimo scenarijus.	Dalyviai turi turėti autentifikaciją. Kompiuteris / išmanusis telefonas. Tiesioginis darbas su e. valdžios paslaugomis.	2 val.	Individualizuoto tose namų darbų užduotys

	srityje.					
Ar turėčiau tai įdiegti, ar ne?	Sužinoti, kaip pasirinkti parduotuvę parsisiunčiamai programai. Suprasti pagrindinį programos diegimo į mobilųjį telefoną / kompiuterį procesą. Sužinoti, kaip iširti kai kurias programėles (įvertinimas, atsiliepimai, failo dydis.). Ugdyti įgūdžius, kurių dalyviui reikia norint saugiai valdyti programėlę po įdiegimo. Sužinoti diegimo / pašalinimo iš mobiliojo telefono ir kompiuterio tipų skirtumus.	- Dalyviai žino, kas yra programėlė, kaip išsirinkti tam tikrą programėlę ir įdiegti programėlę į mobilųjį telefoną / kompiuterį; - Dalyviai žino, kaip pasirinkti tam tikrą programą; - Žino, kaip pašalinti programėlę.	Paskaita, pratybos ir diskusija. Realus gyvenimo scenarijus.	Paskaita arba ppt, kompiuteris / išmanusis telefonas.	2 val.	Individualizuoto to namų darbų užduotys

Išplėstiniai moduliai

Modules	Learning objective	Learning outcome	Teaching methods	Learning tools and supporting materials	Duration	Assessment
Sukurti savo skaitmenines istorijas	Suprasti, kaip išmaniuoju telefonu padaryti gerai sukomponuotą nuotrauką ir tada naudoti pagrindinius redagavimo įrankius. Suprasti, kaip naudotis "Canva" ir sukurti asmeninį sveikinimo atviruką draugui ar šeimos nariui, įtraukiant tekstą, vaizdus ir dizaino elementus. Suprasti, kaip sukurti trumpą skaitmeninę istoriją, derinant padarytus vaizdus ar vaizdo įrašus ir foninę muziką, kad būtų sukurta turtingesnė ir įdomesnė žiūrėjimo patirtis. Suprasti autorių teises ir	- Dalyviai gali savarankiškai fiksuoti ir redaguoti nuotraukas, kuriomis nori dalytis, - Pademonstruoti patobulintą kompoziciją ir pagrindinius koregavimus, pavyzdžiui, apkarpyti ir ryškumo funkcijas. - Dalyviai, naudodamiesi "Canva", gali kurti unikalios ir asmeninės sveikinimo atvirukus, pademonstruoti kūrybiškumą pasirinkdami maketą, vaizdus ir tekstą. - Dalyviai gali kurti ir dalytis įtikinamomis skaitmeninėmis istorijomis, kuriose derinami vaizdo, garso ir teksto elementai.	Paskaita apie pagrindines sąvokas, pratimai, pagrįsti realiais scenarijais, diskusijos ir grįžtamasis ryšys.	Canva, vaizdo įrašų redagavimo programos (CapCut, InShot, SnapSeed, Photopea), numatytoji bet kurio skaitmeninio įrenginio (išmaniojo telefono, planšetinio kompiuterio) fotoaparato programa.	4 val.	Praktinės užduotys, viktorina

Apsipirkimas internetu	Dalyvis supranta, kaip kritiškai vertinti apsipirkimą internetu, atpažinti ir analizuoti saugumo ir etinės dilemas. Jie geba ugdyti kritinio mąstymo ir sprendimų priėmimo įgūdžius, susijusius su apsipirkinėjimu internetu, ir mokosi atpažinti ir užginčyti galimą nesąžiningą internetinių parduotuvių praktiką (pvz., netikras internetines parduotuves / netikrus skelbimus / sukčiavimą).	• Dalyviai išmoka saugiai apsipirkti internete, palyginti skirtingas internetines parduotuves, atpažinti įtartinus veiksmus ir sandorius. • Jie geba kritiškai vertinti saugumo, etinius ir socialinius apsipirkimo internetu aspektus, analizuoti ir nustatyti galimą sukčiavimą, dezinformaciją ar nesąžiningą praktiką. • Jie geba savarankiškai priimti pagrįstus sprendimus apsipirkdami internetu ir pripažįsta savo atsakomybę renkantis internetines parduotuves.	Apsipirkimo internetu modeliavimas: Įvairių internetinių parduotuvių (teisėtų / netikrų) palyginimas, reklaminių kodų naudojimas ir kt. Problemų sprendimo metodas: Dalyviai sprendžia konkrečias problemas, kurios, jų nuomone, yra aktualios jų kasdieniame gyvenime. Jie aktyviai įsitraukia į sprendimų paiešką ir įgyvendinimą grupėse. Naudojimasis turimomis žiniomis ir dalijimasis patirtimi: Dalyviai kviečiami dalytis savo patirtimi ir žiniomis, taip sudarant sąlygas mokytis tarpusavyje ir kurti bendruomenę.	Vaizdo pamoka: Demonstruojama, kaip saugiai apsipirkti internetu, daugiausia dėmesio skiriant kritinei internetinių parduotuvių analizei (klientų atsiliepimų peržiūra, SSL sertifikatų tikrinimas, sąlygų supratimas ir t. t.). Pristatymas (PPT): akcentuojami etikos klausimai, asmens duomenų saugumas, vartotojų atsakomybė ir sukčiavimas. Praktinės užduotys: Dalyviai atpažįsta ir analizuoja internetines parduotuves	4 val.	Refleksija: Dalyviai apmąsto savo patirtį apsipirkimo simuliacijų metu ir apta įgytas prakti išvagas.
-------------------------------	---	---	--	---	---------------	--

				saugumo ir etikos požiūriu.		
Išmanusis telefonas: pagalbininkas kišenėje	Dalyviai supranta, kaip naudoti išmaniuosius telefonus praktinėms užduotims atlikti, įskaitant: stebėti savo sveikatos duomenis naudojant atitinkamas programėles, žinoti, kaip skenuoti dokumentus, nuotraukas naudojant programėles; naršyti norimas vietas naudojant programėles.	- Dalyviai moka veiksmingai sekti savo sveikatos duomenis, naršyti po norimas vietas, skenuoti dokumentus naudodamiesi atitinkamomis programėlėmis; - Dalyviai gali pademonstruoti didesnį savarankiškumą ir pasitikėjimą savimi naudodami savo išmaniuosius telefonus praktiniais tikslais.	Paskaita apie pagrindines sąvokas, pratimai, pagrįsti realaus gyvenimo scenarijais, diskusijos ir grįžtamasis ryšys.	Waze, CamScanner, sveikatos programėlės (skirtos prevencijai, gydymui, kontrolei, pavyzdžiui, IOS Health, Samsung Health), Google wallet, Viber, Glovo, Wolt, Uber, Bolt, Photoscan by Google Photo.	4 val.	Praktiniai užsiėmimai viktorina
Išmanieji įrenginiai ir virtualūs asistentai vyresnio amžiaus žmonėms	Dalyviai supranta amžių atitinkančius pagalbos sprendimus, tokius kaip balso asistentas, balso atpažinimas, išmanieji laikrodžiai ar apyrankės (dėvimi įrenginiai),	- Dalyviai gali pademonstruoti pagalbos technologijų naudą; dėvimi įrenginiai, išmanieji namų prietaisai; - Dalyviai gali paaiškinti riziką, susijusią su netinkamu asmens duomenų naudojimu,	Paskaita apie pagrindines sąvokas, realaus gyvenimo scenarijais pagrįstos pratybos, diskusijos ir grįžtamasis ryšys.	Dirbtinio intelekto varomi virtualūs pagalbininkai prietaisams, dėvimieji (išmanusis telefonas, apyrankės ir kt.), išmaniųjų namų prietaisai	4 val.	Praktinės užduotys, viktorina

	išmaniųjų namų įrenginiai. Dalyviai informuojami apie netinkamą asmens duomenų ir privačios informacijos naudojimą.	privatumo internete klausimais.		(kameros, valdikliai), padedantys įveikti psichologinius, fizinius sunkumus.		
Dirbtinis intelektas kasdieniame gyvenime: Technologijų pritaikymas vyresnio amžiaus žmonėms	Dalyviai suvokia pagrindinę dirbtinio intelekto idėją; Supranta, kaip dirbtinis intelektas gali būti naudingas vyresnio amžiaus žmonėms; Žino apie dirbtinį intelektą ir etiką; Taiko turėdami įgūdžių atpažinti galias klastotes, dirbtinio intelekto sukurtus vaizdus, balsus, leidžiančius kritiškai vertinti internete randamą vaizdinį turinį.	- Dalyviai geba savais žodžiais paaiškinti, kas yra dirbtinis intelektas, ir pateikti dirbtinio intelekto pavyzdžių iš savo kasdienio gyvenimo; - gali suformuluoti keletą etinių problemų, susijusių su dirbtiniu intelektu; Dalyviai geba atpažinti dirbtinio intelekto sukurtų vaizdų, balsų ir suklustoto vaizdo ar garso (deepfakes) turinio bruožus bei paaiškinti galimą riziką.	Paskaita apie pagrindines sąvokas, realaus gyvenimo scenarijais pagrįstos užduotys, diskusijos ir grįžtamasis ryšys.	Gemini, Chat GPT, Midjourney, Leonardo, DeepL, Copilot	4 val.	Praktinės užduotys, viktorina

Google: Paskyra, Gmail ir Diskas	Dalyviai geba kritiškai analizuoti ir taikyti "Google" paskyros, "Gmail" ir "Drive" funkcijas, kad pagerintų asmeninį ir bendradarbiavimo produktyvumą. Jie įgis įgūdžių, kaip apsaugoti savo paskyras, efektyviai tvarkyti el. laiškus ir valdyti failus, kartu supras etinius ir saugumo aspektus.	- Dalyviai geba: Konfigūruoti ir tvarkyti "Google" paskyros nustatymus, įskaitant tokias saugumo etapų patikrinimas ir paskyros atkūrimas. - naudotis "Gmail" funkcijomis, pavyzdžiui, filtrais, etiketėmis, el. laiškų delegavimu, planavimu ir integracija su kitais "Google" įrankiais. - Organizuoti ir bendradarbiauti su failais "Google" diske ("Docs") naudojant bendrus diskus, bendrinimo leidimus ir paieškos funkcijas. - Įvertinti ir įgyvendinti saugią praktiką ir etinius aspektus naudojant "Gmail" ir "Drive" asmeninėms ir bendroms užduotims atlikti.	Praktinių užduočių modeliavimas: Dalyviai susikuria saugią "Google" paskyrą, tvarko savo "Gmail" pašto dėžutę naudodami filtrus ir etiketes ir dalijasi bendrai naudojamu aplanku "Google" diske. Problemų sprendimo metodas: Dalyviai sprendžia dažniausiai pasitaikančias problemas, tokias kaip gauto pašto dėžutės netvarkos valdymas, ištrintų failų atkūrimas ir tinkamų bendrinimo leidimų nustatymas. Dalijimasis patirtimi: Dalyviai keičiasi patarimais, kaip efektyviai tvarkyti el. laiškus ir failus, aptaria iškilusius	Vaizdo pamoka: Išplėstinių saugumo nustatymų konfigūravimas "Google" paskyroje. Naudojimas "Gmail" išplėstinėmis funkcijomis (pvz., filtrais, paieškos operatoriais, el. laiškų planavimu). Bendrai naudojamų diskų valdymas ir failų organizavimas "Google Drive". Pristatymas (PPT): Daugiausia dėmesio skiriama duomenų privatumui, saugiai dalijimosi failais praktikai ir etiškam el. pašto ir debesijos saugyklų naudojimui.	Refleksija: Dalyviai įvertina savo naudojimą "Gmail" ir
--	---	--	--	---	--

			"Google" paskyroje. Naudojimas "Gmail" išplėstinėmis funkcijomis (pvz., filtrais, paieškos operatoriais, el. laiškų planavimu). Bendrai naudojamų diskų valdymas ir failų organizavimas "Google Drive". Pristatymas (PPT): Daugiausia dėmesio skiriama duomenų privatumui, saugiai dalijimosi failais praktikai ir etiškam el. pašto ir debesijos saugyklų naudojimui. Praktiniai pratimai: Dalyviai praktikuoja kurti "Gmail" filtras, valdyti bendrus sunkumus ir dalijasi saugaus dalijimosi failais strategijomis.	Praktiniai pratimai: Dalyviai praktikuoja kurti "Gmail" filtras, valdyti bendrus aplankus "Diske" ir įjungti išplėstines paskyros saugumo funkcijas.		
--	--	--	---	---	--	--

Google veikla: nuo kalendorių iki virtualių susitikimų	Dalyviai supranta pažangias "Google" dokumentų, kalendoriaus, susitikimų, žemėlapių ir objektyvo funkcijas. Jie analizuos jų praktinį pritaikymą produktyvumui ir bendradarbiavimui, kartu spręsdami etinius ir saugumo klausimus.	- Dalyviai geba planuoti ir valdyti įvykius naudodamiesi "Google" kalendoriumi ir integruoti jį su kitomis laiko valdymo ir projektų koordinavimo priemonėmis. - Organizuos ir dalyvaus saugiuose virtualiuose susitikimuose naudojant "Google Meet", naudojant tokias funkcijas kaip dalijimasis ekranu ir pokalbiai. - Naudos "Google" žemėlapius navigacijai, maršrutų planavimui ir vietinių paslaugų paieškai, atsižvelgiant į duomenų privatumą. - Naudos "Google Lens", kad spręstų realius uždavinius analizuojant ir ieškant informacijos iš vaizdų. - Įvertins ir	Praktinių užduočių modeliavimas . Planuokite grupės veiklą naudodami "Calendar", surenkite virtualų susitikimą programoje "Meet", naudokite "Google Maps", kad suplanuotumėte kelionę arba rastumėte lankytinus taškus. Problemų sprendimo metodas: Dalyviai sprendžia tokius uždavinius, kaip leidimų valdymas programoje "Docs" ir įvykių sinchronizavimas programoje "Calendar". Dalijimasis patirtimi: Dalyviai dalijasi įžvalgomis apie šių įrankių naudojimą produktyvumui didinti, aptaria iškilusius iššūkius ir kartu ieško sprendimų.	Vaizdo pamokos: Google kalendorius (integracija, pranešimai), Google Meet (privatumo nustatymai, susitikimų įrankiai). Google žemėlapių (maršrutų planavimas, privatumo nustatymai). Google Lens (praktinis naudojimas ir patarimai). Pristatymas (PPT) Daugiausia dėmesio skirkite etiniams klausimams (pvz., privatumas bendradarbiavimo įrankiuose), geriausiai saugumo praktikai ir	Refleksija: Dalyviai įvertina savo žinias apie "Google" įrankius ir nustato tobulintinas sritis.
--	---	---	--	--	--

		įgyvendins atsakingą praktiką, spręsdžiant saugumo ir etikos problemas, kai • naudoja pažangius "Google" įrankius.		produktyvumo didinimui naudojant "Google" įrankius. Praktiniai pratimai: Dalyviai kuria ir dalijasi bendradarbiavimo projektais, planuoja renginius ir nagrinėja naujoviškus "Maps" ir "Lens" naudojimo būdus.		
--	--	---	--	---	--	--

Vertinimas

Šioje mokymo programoje taikomas dviejų lygių įgūdžių vertinimo proceso metodas: išankstinis vertinimas ir vertinimas po mokymų. Šis dviejų lygių vertinimo metodas leidžia susidaryti išsamų vaizdą apie senjorų įgūdžių, nuostatų ir pasitikėjimo savimi raidą per visą mokymo programą.

Pirma, išankstinis vertinimas veikia kaip atskaitos taškas, įvertinant esamus senjorų skaitmeninius įgūdžius ir nustatant sritis, kuriose jiems gali prireikti papildomos pagalbos, kokie yra jų poreikiai ir lūkesčiai. Tam naudojami savęs vertinimo klausimynai, praktinės užduotys ir tarpininkų stebėjimas. Išankstinės apklausos metu gauti rezultatai padės fasilitatoriui susidaryti geresnį vaizdą apie dalyvių poreikius ir geriau pritaikyti mokymus prie šių poreikių, pavyzdžiui, nustatyti konkretaus turinio prioritetus arba parengti užduotis, pritaikytas prie dalyvių stipriųjų ir silpnųjų pusių.

Kadangi mokymo programa skirta aktualiems labai įvairialypės senjorų grupės poreikiams ir pageidavimams tenkinti, mokymo programa parengta taip, kad prisidėtų prie jų įgūdžių spragų šalinimo ir darytų teigiamą poveikį. Be mokymo modulių aprašymų, šioje mokymo programoje apibrėžiami kiekvieno modulio laukiami mokymosi rezultatai. Tai leidžia įvertinti, kokius įgūdžius senjorai įgijo mokymo proceso metu. Be mokymosi rezultatų vertinimo, mokymo laikotarpio pabaigoje renkami atsiliepimai apie mokymo metodus ir medžiagą. Taip atsiranda galimybė mokytis iš patirties ir tobulinti mokymą. Šiuo tikslu baigus mokymus senjorams bus išdalytas antras klausimynas. Ją sudarys: i) lūkesčių išsipildymo įvertinimas; ii). atsiliepimai apie naudotus mokymo metodus.

Looking for opportunity in digital age

Co-funded by
the European Union

SIMBIOZA
MED GENERACIJAMI